

## **СТИЦАЊЕ БЕЗ ОСНОВА КАДА ЈЕ ПРЕДМЕТ СТИЦАЊА СТРАНА ВАЛУТА**

**Када је примљен износ у девизама, а отпао је правни основ давања, обавеза стицаоца је да врати износ у девизама, а не динарској противвредности, сходно одредбама члана 395. ЗОО.**

Из образложења: Супруг тужиље Ћ. М. и тужене М. П. и супруга туженог Н. Б. су усмено закључили уговор о зајму, по ком основу је Ћ. М. туженима предао износ од 40.000,00 ДМ (свакој по 20.000,00 ДМ). Ради обезбеђења потраживања зајмодавца, како није конституисано заложно право на непокретности дужника као уобичајени начин обезбеђења, закључен је купопродајни уговор дана 14.11.2001. године, чији су потписници парничне странке. У уговору је наведено да је непокретност продана за износ од 88.000,00 ДМ, који износ представља износ који би тужене вратиле по основу зајма за годину дана, рачунајући месечну камату од 10% на позајмљени износ. Тужена М. П. и супруга туженог Н. Б. су вратиле одређене износе на име зајма и то три рате у износима од по 2.250,00 ДМ свака. Дана 14.03.2002. године поднета је тужба од стране овде тужиље против тужених ради исељења из предметне непокретности, која је била предмет наведеног уговора о купопродаји, па је пресудом Општинског суда у Сомбору, која је потврђена пресудом Окружног суда у Сомбору, између осталог, утврђено да је наведени купопродајни уговор, као симуловани правни посао ништав, обзиром да права воља уговорних страна није била да се закључи уговор о купопродаји, већ уговор о зајму. У актуелној парници, првостепени суд је, поступајући по тужби тужиље, ради исплате датих износа, усвојио супсидијарни тужбени захтев тужиље и правилно је обавезао тужене да тужилци исплате девизне износе у динарској противвредности са припадајућим каматама, имајући у виду да је утврђена ништавост купопродајног уговора од 14.11.2001. године, а да је последица ништавости уговора враћање примљеног износа по основу таквог уговора (члан 104. ЗОО), јер се у конкретном случају враћање врши по правилима стицања без основа (правни основ је отпао). С друге стране, првостепени суд је правилно одбио примарни тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавезу да јој исплате динарске износе, јер је такав тужбени захтев постављен супротно одредби члана 395. ЗОО, јер како су тужени примили девизе, њихова обавеза враћања такође гласи у девизама - у динарској противвредности стране валуте.

(Пресуда Основног суда у Сомбору број 2П. 269/10 од 30.05.2011. године и пресуда Апелационог суда у Новом Саду број Гж. 1710/12 од 18.09.2012. године)